

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	52-654-01-149
Дата	21 / 09 2022 г.

ДО
Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
52-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

15 14
X

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание (ПОДНС) внасяме законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове с мотивите към него и предварителна оценка на въздействието, изготвена съгласно методологията към ПОДНС.

Моля, проектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Иван Радков
Викторин Прозанов
Светла Кърнбашева

ПРОЕКТ!

**ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
АКЦИЗИТЕ И ДАНЪЧНИТЕ СКЛАДОВЕ**

(обн., ДВ, бр. 91 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 63, 80, 81, 105 и 108 от 2006 г., бр. 31, 53, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36 и 106 от 2008 г., бр. 6, 24, 44 и 95 от 2009 г., бр. 55 и 94 от 2010 г., бр. 19, 35, 82 и 99 от 2011 г., бр. 29, 54 и 94 от 2012 г., бр. 15, 101 и 109 от 2013 г., бр. 1 и 105 от 2014 г., бр. 30, 92 и 95 от 2015 г., бр. 45, 58, 95 и 97 от 2016 г., бр. 9, 58, 63, 92, 97 и 103 от 2017 г., бр. 24, 62, 65, 98 и 103 от 2018 г., бр. 7, 17, 33, 96 и 100 от 2019 г., бр. 9, 14, 18, 28, 44, 65 и 104 от 2020 г., бр. 77 от 2021 г., бр. 12, 42, 52, 100 и 102 от 2022 г., бр. 8, 54, 66, 82, 86, 96, 102, 105 и 106 от 2023 г., бр. 11, 23 и 70 от 2024 г., бр. 26 и 54 от 2025 г. и бр. 69 от 2026 г.)

§ 1. В Преходните и заключителни разпоредби се създава § 6д:

„§ 6д. (1) В срок до 31 декември 2026 г. се прилагат следните акцизни ставки върху моторните горива за:

1. втечен нефтен газ (LPG) с кодове по КН от 2711 12 11 до 2711 19 00 - 0 евро за 1000 килограма;
2. природен газ с кодове по КН 2711 11 00 и 2711 21 00 – 0 евро за 1 гигаджаул.“.

§ 2. Законът влиза в сила от 1 октомври 2026 година.

ВНОСИТЕЛИ:

Горан Билсвз,
Константин Проженков,
Светла Кадмаджиева

МОТИВИ

към

Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове

Геополитическите събития в Близкия изток, оказаха въздействие върху веригите за доставки на нефт и нефтопродукти в световен план и доведоха до резки и трайни повишения на цените на едро и на дребно на енергийните продукти. Тези повишения оказват значително неблагоприятно въздействие върху домакинствата, и по-специално уязвимите потребители, и върху предприятията, включително малките и средните предприятия, и представляват сериозен риск за икономическата стабилност и правилното функциониране на вътрешния пазар.

Акцизите, определени с Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 година относно реструктурирането на правната рамката на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията, се отразяват на крайната цена на енергийните продукти, доставяни в рамките на Съюза. Временното освобождаване от облагане с акциз на природния газ и втечения нефтен газ предназначени за моторно гориво, би намалило част от последиците от увеличението на цените на енергията, пред които в момента е изправена държавата.

Възможностите за гъвкавост, предвидени в Директива 2003/96/ЕО, позволяват на държавите членки, в определени граници, да намалят временно и целенасочено данъчната тежест върху конкретни енергийни продукти. Като се има предвид извънредният и спешен характер на сегашната ситуация, е необходимо да се предвидят специфични, ограничени във времето възможности за гъвкавост, изрично насочени към смекчаване на въздействието от енергийния ценови шок.

С временното освобождаване от данъчно облагане в периода от 1 октомври 2026 г. до 31 декември 2026 г. на целевите енергийни продукти ще се осигури бързо облекчение за домакинствата и предприятията, като се очаква да се понижат пряко цените за крайните потребители. В сегашната ситуация такава временна мярка е подходящ и необходим инструмент за справяне със сериозното икономическо смущение, предизвикано от енергийния ценови шок.

Същевременно нецелевите намаления или освобождавания от данъци предполагат значителни фискални разходи и имат тенденция да повишават търсенето на изкопаеми горива, като по този начин се влошава неравновесието между предлагането и търсенето. Поради това мярката е необходимо да се прилага строго ограничено във времето.

Горан Бенев
Константин Продев
Светла Кочанчева

**ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО
НА
ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА АКЦИЗИТЕ И
ДАНЪЧНИТЕ СКЛАДОВЕ**

I. Основания за законодателна инициатива

Законодателната инициатива е обусловена от необходимостта от предприемане на временни мерки за ограничаване на неблагоприятните икономически последици от същественото повишаване на цените на енергийните продукти и от нарушенията във веригите за доставка на нефт, нефтопродукти и природен газ, породени от геополитическата обстановка в Близкия изток и свързаната с нея несигурност на международните енергийни пазари.

Повишаването на цените на енергийните продукти има пряко отражение върху разходите на домакинствата и предприятията, включително върху транспортните разходи и производствените разходи на икономическите оператори. Особено чувствително е въздействието върху домакинствата с по-ниски доходи, микро-, малките и средните предприятия, както и върху стопанските субекти, за които горивата представляват съществен елемент от себестойността на предоставяните стоки и услуги.

Акцизът е компонент от крайната цена на енергийните продукти. Поради това временното прилагане на нулева акцизна ставка за природния газ и втечнения нефтен газ (LPG), използвани като моторно гориво, има за цел да ограничи данъчната компонента в цената на тези продукти и да създаде предпоставки за намаляване или ограничаване на нарастването на крайните цени.

Предвижда се мярката да има извънреден и строго ограничен във времето характер и да се прилага за периода от 1 октомври 2026 г. до 31 декември 2026 г.

Целта на законопроекта е чрез временна и целенасочена данъчна мярка да се:

- ограничи въздействието на увеличението на цените на енергийните продукти върху потребителите;
- намали ценовият натиск върху предприятията, използващи природен газ и втечнен нефтен газ като моторно гориво;
- ограничи пренасянето на по-високите енергийни разходи върху цените на други стоки и услуги;
- подпомогне запазването на конкурентоспособността на икономическите оператори;
- допринесе за ограничаване на краткосрочния инфлационен натиск, произтичащ от повишението на цените на горивата.

Предлаганата мярка е временна, тъй като продължителното прилагане на нулево акцизно облагане би могло да доведе до значителна загуба на бюджетни приходи, да намали ценовите стимули за ограничаване на потреблението на изкопаеми горива и да създаде отклонение от дългосрочните цели в областта на енергийната и климатичната политика.

II. Заинтересовани групи

Основните групи, които ще бъдат засегнати от законодателната инициатива, са:

1. Граждани и домакинства

Положително въздействие се очаква за физическите лица, които използват моторни превозни средства, зареждани с втечнен нефтен газ или природен газ.

Намаляването на акцизната компонента в цената на тези горива създава предпоставки за по-ниски крайни разходи за транспорт.

Косвено положително въздействие може да възникне и за по-широк кръг потребители, доколкото намаляването на разходите за транспорт на предприятията може да ограничи пренасянето на по-високите енергийни разходи върху крайните цени на стоките и услугите.

Мярката може да има по-съществен относителен ефект за домакинствата с по-ниски доходи, когато разходите за транспорт представляват значителен дял от техния разполагаем доход.

2. Микро-, малки и средни предприятия

Предприятията, използващи втечен нефтен газ или природен газ като моторно гориво, ще бъдат пряко засегнати от намаляването на данъчната тежест.

Очакваните ползи могат да се изразят в:

- намаляване на текущите разходи за гориво;
- ограничаване на увеличението на транспортните и логистичните разходи;
- запазване на ликвидността;
- ограничаване на необходимостта от увеличаване на крайните цени;
- подобряване на предвидимостта на разходите в периода на действие на мярката.

Въздействието ще бъде по-значимо за предприятията с висока интензивност на транспортните разходи.

3. Големи предприятия и транспортни оператори

Положително въздействие ще възникне и за големите икономически оператори, доколкото използват съответните енергийни продукти като моторно гориво.

Размерът на икономическия ефект ще зависи от потребените количества горива през срока на действие на мярката.

5. Агенция „Митници“

Агенция „Митници“ ще бъде пряко засегната като администрация, компетентна по прилагането и контрола на акцизното законодателство.

Въздействието ще се изразява основно в необходимостта от прилагане на временната ставка, контрол върху правилното определяне на предназначението на продуктите и проследяване на данъчните задължения през периода на действие на мярката.

6. Държавният бюджет

Налице ще бъде отрицателно въздействие върху приходната част на държавния бюджет поради непостъпване на приходи от акцизи в размер на 20 млн. евро за периода на действие на мярката.

III. Анализ на разходи и ползи

1. Ползи

Основната очаквана полза е намаляване на данъчната компонента в цената на природния газ и втечения нефтен газ, използвани като моторно гориво.

При наличие на ефективна конкуренция и пренасяне на данъчното намаление по веригата на доставки се очаква мярката да допринесе за по-ниска крайна продажна цена спрямо хипотеза, при която действащата положителна акцизна ставка бъде запазена.

Положителните ефекти се очаква да включват:

- намаляване на разходите за транспорт на гражданите и предприятията;
- ограничаване на ценовия натиск върху стоките и услугите с висока транспортна компонента;
- подпомагане на икономическите оператори с високо потребление на горива;
- краткосрочно подобряване на ликвидността на предприятията;

- ограничаване на инфлационния натиск от страна на транспортните разходи;
- намаляване на риска от съществено свиване на стопанската активност вследствие на рязкото увеличаване на енергийните разходи.

Ползата за отделния потребител ще бъде пропорционална на количеството използвано гориво и на степента, в която освобождаването от акциз бъде включено в крайната продажна цена.

2. Разходи

Очаквания пряк разход от мярката е загуба на приходи от акцизи в държавния бюджет.

Предложението е ограничено до период от три месеца, което намалява общия размер на фискалния ефект и риска от трайно изкривяване на ценовите сигнали.

Очакваната обществена полза се състои основно в краткосрочно ограничаване на въздействието на извънредното увеличение на енергийните цени върху потребителите и стопанската активност.

Същевременно мярката следва да бъде прекратена след отпадане на извънредните обстоятелства или след изтичане на предварително определения срок, тъй като дългосрочното прилагане на нулева ставка би довело до нарастващ фискален разход и би отслабило стимулите за по-ефективно потребление на енергия.

IV. Административна тежест и структурни промени

Законопроектът не въвежда нов лицензионен, регистрационен или разрешителен режим. Не се предвижда създаване на нови административни органи, звена или структури.

V. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

Законопроектът е свързан с правото на Европейския съюз и е в съответствие с Директива 2003/96/ЕО, и приложимите разпоредби относно освобождаванията и намаленията за природен газ и втечен нефтен газ, използвани като моторно гориво.

Мярката ще се прилага към всички лица, които използват втечен нефтен газ и природен газ като моторно гориво без оглед на техния правен статут – юридически и физически лица. По този начин всички бенефициери ще имат равен достъп до нея, като държавата няма да упражнява дискреционна власт при предоставяне на данъчното освобождаване. С оглед на това не се очаква мярката да има потенциално негативно въздействие върху конкуренцията и търговията между държавите членки.

ВНОСИТЕЛИ:

Горан Въргов
Константин Проганов
Светла Кадарева